

Fjölbrotaskóli Suðurlands
Vorönn 2020

TRÉS1VT08

Véltrésmíði

Kennari:	Jón Sigursteinn Gunnarsson	Sk.st.	JSG
-----------------	-----------------------------------	---------------	------------

Áfangalýsing

Í áfanganum eru kennd grunnatriði trésmíða með áherslu á þekkingu og færni í notkun trésmíðavélar, límingar, þússning og yfirborðsmeðferð. Haldið er áfram umfjöllun um efnisfræði tréiðna þar sem ítarlegar er farið í ýmsa eðliseiginleika viðar, flokkun, merkingar og þurrkun. Nemendur kynast notkun algengra tegunda viðarlíms og yfirborðsefna, vinnubrögðum og öryggisþáttum. Í áfanganum læra nemendur grunnatriði í véltrésmíði. Fjallað er um algengustu trésmíðavélar sem notaðar eru í tré- og byggingaiðnaði, meðferð þeirra og viðhald. Farið er yfir helstu notkunarmöguleika einstakra véla og tækja, stillingar, fyrirbyggjandi viðhald, hlífar, hjálpartæki, líkamsbeitingu og öryggismál og nemendur fá innsýn í að velja og skipta um helstu eggjárn. Lögð er áhersla á notkunarleiðbeiningar og merkingar á tækjum og búnaði. Mikilvægt er að nemendur læri um ábyrgð sína í umgengni við trésmíðavélar og að takast ekki á við vélavinnu án fullnægjandi undirbúnings, hjálpar- og öryggisbúnaðar. Áfanginn er bæði kenndur á námsbrautum fyrir húsasmiði og húsgagnasmiði.

Undanfari:

Þekkingarviðmið: Nemandi skal hafa öðlast þekkingu og skilning á:

- vinnuaðstöðu og vinnuumhverfi
- umgengni, ábyrgð og notkun á algengustu trésmíðavélum
- öryggisþáttum og viðhaldi trésmíðavéla
- vinnuaðstöðu og vinnuumhverfi tiltekinna trésmíðavéla
- smíðisfestingum sem notaðar eru í trésmíði
- einstökum samsetningum og notkunarviði þeirra
- þvingum og vinnuaðferðum við samsetningar í trésmíði

nöglum og skrúfum og notkun þeirra í trésmíði
öryggisreglum fyrir meðferð og notkun einstakra límtegunda
grunnatriðum í yfirborðsmeðferð smíðaviðar og plötuefnis
helstu yfirborðsefnum á tré og notkunar sviðum þeirra
virkni og notkunar sviðum einstakra trésmíðavéla
uppbyggingu og notkun algengustu trésmíðavéla
algengustu slysavöldum og slysum í véltrésmíði og afleiðingum þeirra
öryggisreglum og öryggisbúnaði sem notaður er í véltrésmíði

Leikniviðmið. Nemandi skal hafa öðlast leikni í að:

nota áhöld til mælinga og uppmerkinga
nota mismunandi tegundir verkfæra, véla og efna
nota helstu trésmíðavélar við einfalda trésmíði
nota mismunandi tegundir verkfæra, véla og efna á byggingarstað og verkstæðum
skipta um helstu skurðarverkfæri undir eftirliti
smíða einfalda hluti í trésmíðavélum undir eftirliti
beita algengustu stillingum og nota aukabúnað

Hæfniviðmið. Nemandi skal geta hagnýtt þá almennu þekkingu og leikni sem hann hefur aflað sér til að:

aðlaga sig að mismunandi vinnuumhverfi

viðhalda og yfirfara ástand öryggisþátta trésmíðavéla
undirbúa verk fyrir yfirborðsmeðferð með pússningu eða slípun
bera yfirborðsefni á tré með mismunandi hætti
beita öryggisreglum og öryggisráðstöfunum við yfirborðsmeðferð
smíða einfalda nytjahluti eftir teikningum og verklýsingum
beita vinnuskipulagi í trésmíði og fylgja aðgerðalista við vinnu
efna niður og vinna tré í höndum fyrir endanlega samsetningu
ganga úr skugga um gæði smíðishluta fyrir samsetningu
mæla og taka úr fyrir smíðisfestingum og setja endanlega upp
velja heppilegar trésmíðavélar með hliðsjón af verkefni
velja snúnings- og mótunarhraða fyrir trésmíðavélar
nota algengustu trésmíðavélar til að efna og forma
athuga rétta virkni og öryggisbúnað fyrir gangsetningu véla
nota viðeigandi öryggisbúnað í hverju tilviki til að fyrirbyggja slys
nota rétta staðsetningu og líkamsbeitingu við vélavinnu
hreinsa og framkvæma fyrirbyggjandi viðhald á trésmíðavélum

Námsefni:

Vinnuleyfi á trésmíðavélar eftir Skjöld Björnsson. Efni frá kennara, ljósrit og efni af interneti.

Teikningar af tröppum

Áætlun um yfirferð og verkefnaskil: Nemendur taka próf á hverja vél sem kennt er á. Einnig vinna nemendur að smíðaverkefnum. Tröppu, þaki eða búkka. Nemendum er einnig heimilt með leyfi kennara að velja sér verkefni.

Vika nr	Dagsetning	Námsefni - viðfangsefni	Próf og verkefni
		Vinnuleyfi á trésmíðavélar	Undirskrift kennara
		Verkefni skv námsefni	

Sérreglur áfangans:

Fyrirkomulag námsmats:

Námsþáttur	Lýsing á námsmati	Vægi
	Skráning í bókina vinnuleyfi á trésmíðavélar	50%
	Trappa	15%
	Verkefni 2 búkki eða þak	15%
	Virgni í tímum	10%
	ástundun	10%

Kennsluáætlun er sett fram með fyrirvara um breytingar.